USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **S. H.**, zastoupený Mgr. Pavlem Štanglem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2023, č. j. 19 A 21/2023-21,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 3. 7. 2023, č. j. CPR-19715-3/ČJ-2023-930310-V243 (dále též „napadené rozhodnutí"), žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), částečně změnil rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023, č. j. KRPA-135254-16/ČJ-2023-000022-UA (dále též „prvostupňové rozhodnutí") vydané Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně"), a to ve vymezení, od kdy se stanoví počátek doby, po kterou nelze účastníkovi umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Ve zbylé části prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Napadeným rozhodnutím bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců") a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 1 roku. Počátek doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byl stanoven od okamžiku, kdy uplyne doba k vycestování. Současně bylo rozhodnuto, že se na účastníka vztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) shora označeným rozsudkem zamítl. Městský soud uvedl, že správní orgány důkladně popsaly a odůvodnily pobytovou historii žalobce (spolehlivě zjistily skutkový stav), tedy i neoprávněnost pobytu a namítanou nevědomost žalobce o zániku platnosti zaměstnanecké karty. Podle městského soudu žalovaný také řádně posoudil přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, přičemž ani při stanovení délky správního vyhoštění nevybočil z mezí správního uvážení. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti shora označenému rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

[4] Předně uvedl, že ve správním řízení byl zásadním způsobem porušen § 3 správního řádu, jelikož správní orgány nezjistily skutkový stav věcí, o němž nejsou důvodné pochybnosti a tento postup poté městský soud aproboval, aniž by se dostatečným způsobem vypořádal se žalobními námitkami. Zdůraznil, že správní orgány měly bez jakýchkoliv návrhů povinnost zjistit všechny rozhodné okolnosti případu, čehož nedostály. Tím byly porušeny i další zásady správního řízení, především pak zásady obsažené v § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Správní orgány nesprávně přihlížely jen ke skutečnostem jevícím se v neprospěch účastníka řízení, a naopak hrubě podcenily či dokonce ignorovaly důkazy a skutečnosti svědčící v jeho prospěch. Byl přesvědčen, že postup správních orgánů byl nesprávný a vydaná rozhodnutí považoval nedostatečně odůvodněná, tudíž nepřezkoumatelná. Posvěcením tohoto postupu přenesl městský soud zmíněná pochybení do svého rozhodnutí. Správní orgán I. stupně vycházel pouze ze svých domněnek. Stejně tak neodstranil rozpory mezi důkazy, čímž zapříčinil nezákonnost celého rozhodnutí a městský soud pak bez dalšího tento nezákonný postup potvrdil.

[5] Namítal, že městský soud zcela nepochopitelně aproboval postup správních orgánů týkající se nevědomosti neoprávněného pobytu, pokud potvrdil, že stěžovatel o svém neoprávněném pobytu musel vědět. Nemohl tušit, že na území pobývá neoprávněně, jelikož neznal znění zákona a netušil, že musí podat žádost o změnu zaměstnavatele ve lhůtě 60 dnů. Pokud by o tom věděl, jistě by svoji situaci řešil jinak. Nadto se po doručení sdělení o nesplnění podmínek dostavil v řádu několika dnů na pracoviště Ministerstva vnitra k vydání výjezdního příkazu a k podání žádosti o vydání víza za účelem strpění.

[6] Nesouhlasil ani se závěrem městského soudu a správních orgánů, že rozhodnutím o správním vyhoštění nebylo zasaženo do jeho soukromého a rodinného života, a že tento zásah není nepřiměřeným zásahem. Rozhodnutí byla nedostatečně odůvodněna, neboť nezohledňovala specifika dané situace. Městský soud pak bez dalšího tato rozhodnutí potvrdil. Napadená rozhodnutí považoval za nepřiměřená nejen pokud šlo o samotnou volbu formy uloženého opatření – správní vyhoštění – ale i stran jeho délky, která je dle jeho

názoru zjevně excesivní. K tomu připomněl, že byl na území držitelem zaměstnanecké karty. Nyní s ohledem na obdržené vízum za účelem strpění pobytu v práci pokračuje. Na území má mnoho přátel, a především manželku a dvě nezletilé děti. S ohledem na uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, popřípadě, aby zrušil též rozhodnutí správních orgánů a vrátil věc k novému projednání.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na spisový materiál. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Následně se zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s. a čl. II zákona č. 77/2021 Sb.).

[9] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, o nichž rozhodoval před krajským (městským) soudem specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to *i)* z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo *ii)* v případě zásadního právního pochybení krajského (městského) soudu. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] K namítané nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí a rozsudku městského soudu lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 92/2012-41, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013-25 atp. Podle názoru Nejvyššího správního soudu správní orgány i městský soud důkladně posoudily tvrzený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele, resp. důsledky povinnosti opustit území EU pro stěžovatele. Městský soud argumentaci správních orgánů náležitě přezkoumal

a ztotožnil se s jejich závěry. Kasační soud dodává, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Takové vady Nejvyšší správní soud neshledal. Nejvyšší správní soud dodává, že i skutkový stav byl zjištěn dostatečně a v souladu s judikaturou, srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004-63, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008-66.

[13] Zdejší soud, s ohledem na způsob, jakým je v dané věci v převážné části formulována kasační argumentace, považuje za nutné připomenout, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, což platí i v řízení o kasační stížnosti. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4 větě za středníkem s. ř. s., je soud vázán důvody vymezenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.), a proto preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54).

[14] Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaně zpochybňovat právě rozhodnutí krajského (městského) soudu. Obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58: „*Uvedení konkrétních stížnostních námitek přitom nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem*.“ Kasační přezkum je možný jen v rozsahu, v jakém k tomu stěžovatel svou formulací kasačních námitek vytvoří prostor. Řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem nemůže být „*jakýmsi druhým pokusem ještě jednou a z pohledu stěžovatele lépe uvážit o tomtéž*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 1 Afs 44/2019-41).

[15] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že námitky shodně vznesené v odvolání a žalobě lze za určitých okolností vypořádat též souhlasným odkazem na to, jakým způsobem byly argumentovány v napadeném rozhodnutí. Shodně viz například rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, kde kasační soud řešil naznačenou situaci ve vztahu k přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu; žalobní a odvolací námitky se shodovaly a soud zde odkázal na rozhodnutí žalovaného. Je-li rozhodnutí žalovaného přezkoumatelné a zákonné, není praktické týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné si správné závěry osvojit se souhlasnou poznámkou. To platí též analogicky v případě, ve kterém jsou žalobní a kasační námitky do značné míry identické.

[16] Pro úplnost lze dodat, že účelem řízení o kasační stížnosti není obšírně vyvracet opakující se argumentaci stěžovatele, kterou se již dostatečně zabýval městský soud v napadeném rozsudku; ta však zůstala mnohdy bez většího stěžovatelova „zájmu“.

[17] Kasační soud proto bude stručně formulovat právní závěry k zbývajícím stížnostním bodům.
Podstatná část argumentace stěžovatele spočívá v tom, že správní orgány i městský soud chybně vyhodnotily přiměřenost uloženého správního vyhoštění z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele a délku správního vyhoštění. Tato otázka však byla posouzena plně v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který se danou problematikou mnohokrát zabýval (např. rozsudky ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012-45, ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013-43, ze dne 22. 1. 2015, č. j. 1 Azs 140/2014-42, ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 Azs 39/2015-32, ze dne 27. 9. 2019, č. j. 5 Azs 189/2018-22, ze dne 13. 1. 2021, č. j. 6 Azs 313/2020-40, a další). S ohledem na skutkové okolnosti nyní souzené věci (tvrzená nevědomost stěžovatele o neoprávněném pobytu) nelze závěrům správních orgánů ani městského soudu nic vytknout. Městský soud vyšel z tvrzení stěžovatele uplatněných v rámci správního a soudního řízení a ta objektivně hodnotil. Zdůraznil, že právní orgány se zabývaly přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Bezpečně zjistily osobní a rodinnou situaci stěžovatele. Po správních orgánech nelze požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledávaly a opatřovaly důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch stěžovatele, tedy i ty, které by se mohly týkat nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, případně ze dne 20. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015-38). Konkrétní argumentace k přiměřenosti rozhodnutí je uvedena na straně 3 až 5 prvostupňového rozhodnutí (a na straně 5 až 6 napadeného rozhodnutí), správní orgán I. stupně zásah do rodinného a soukromého života cizince posoudil a hodnotil, a rovněž řádně zdůvodnil závěr, podle kterého správní vyhoštění nepředstavuje pro cizince nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života.

[18] Stěžovateli byly na území ČR vzhledem k válečnému konfliktu na Ukrajině přiznány překážky vycestování, ten tak může setrvat i přes zjištěné protiprávní jednání na území ČR (jak sám v kasační stížnosti uvedl). Do doby, než tyto překážky pominou, může na území ČR nadále pobývat společně se svými rodinnými příslušníky, kterým byla udělena dočasná ochrana (která má taktéž dočasný charakter). Je zřejmé, že v případě nyní projednávané věci není rozhodnutí o správním vyhoštění způsobilé změnit charakter soužití cizince s manželkou a dětmi a jeho vydáním tak nedojde k nepřiměřenému zásahu ve smyslu ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Existence důvodů znemožňujících vycestování neznamená, že by vůbec nebylo možné vydat rozhodnutí o správním vyhoštění; policie při splnění podmínek rozhodnutí o správním vyhoštění vydá a nemožnost vycestovat v tomto rozhodnutí uvede, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 7 As 206/2015-36, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2023, č. j. 21 A 5/2023-20.

[19] Námitky uplatněné stěžovatelem se dále týkají otázek, jimiž se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval již ve svém předchozí judikatuře (srov. rozsudek ze dne 16. 2. 2022, č. j. 3 Azs 112/2021-51). V ní Nejvyšší správní soud vyslovil požadavek na pečlivé a přezkoumatelné posouzení délky uloženého zákazu vstupu na území členských států EU s ohledem na všechny zjištěné okolnosti případu a na řádné odůvodnění konkrétní výměry stanovené žalovanou, a sice s přihlédnutím k povaze porušení právních předpisů stěžovatelem a rovněž s ohledem na jeho rodinný život v České republice. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku zároveň připomněl, že stanovení doby zákazu vstupu na území

je věcí správního uvážení, které, je-li řádně odůvodněno, podléhá ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. pouze omezenému soudnímu přezkumu. S ohledem na omezený soudní přezkum správního uvážení pak nebylo na městském soudu, aby sám přehodnocoval délku uloženého zákazu vstupu, byla-li v rozhodnutí žalované náležitě a přezkoumatelně odůvodněna, a nejednalo se o případ překročení mezí správního uvážení či exces (viz např. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Shodně se správními orgány a městským soudem je proto třeba uvést, že stěžovatel byl na území ČR po určitou dobu zaměstnán a měl si být vědom, za jakých podmínek zde může pobývat a pracovat. Zdejší soud má za to, že správní orgány z mezí správního uvážení nevybočily.

[20] K námitce, že místo správního vyhoštění měl správní orgán I. stupně přistoupit k vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců, je vhodné stručně uvést, že zákon o pobytu cizinců ukládá policii povinnost za neoprávněný pobyt bez cestovního dokladu a platného oprávnění k pobytu uložit správní vyhoštění (o možné povinnosti opustit území lze uvažovat až poté, pokud by uložení správního vyhoštění bylo vyhodnoceno jako nepřiměřený zásah). Pokud v daném případě nebyla správním orgánem I. stupně shledána nepřiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění, nelze požadovat aplikaci ustanovení § 50a zákona o pobytu cizinců.

[21] K námitce o nevědomosti stěžovatele o zániku platnosti zaměstnanecké karty zdejší soud shodně s městským soudem konstatuje, že samotná skutečnost, zda si žalobce byl vědom neoprávněnosti pobytu, není podstatná pro naplnění skutkové podstaty správního vyhoštění, tato (ne)vědomost může být hodnocena v rámci přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života a z hlediska uložení délky zákazu pobytu. Podle § 63 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platnost zaměstnanecké karty zaniká nejpozději uplynutím 60 dnů ode dne, kdy cizinci skončil poslední pracovněprávní vztah splňující podmínky podle § 42g odst. 2 písm. b) na pracovní pozici, na kterou byla vydána zaměstnanecká karta nebo povolení k zaměstnání anebo která byla oznámena za splnění podmínek uvedených v § 42g odst. 7 až 10; to neplatí, pokud se jedná o cizince uvedeného v § 98 zákona o zaměstnanosti. Podle § 63 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odstavec 1 se nepoužije, jestliže cizinec před uplynutím doby uvedené v odstavci 1 učiní oznámení podle § 42g odst. 7 nebo podá žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem. Stěžovatel si tedy mohl a měl být vědom, že došlo k zániku platnosti zaměstnanecké karty. Na tom nemůže ničeho změnit ani to, že si byl s jistou mírou pravděpodobnosti (fakticky) vědom neoprávněnosti pobytu ode dne 30. 10. 2022 nejpozději dne 6. 4. 2023, kdy mu bylo sdělení o neplnění podmínek doručeno.

[22] Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž odkazoval na ustanovení správního řádu, avšak konkrétní porušení nespecifikoval. Taková kasační námitka nemůže obstát. Pouhý obecný odkaz na ustanovení správního řádu či zákona o pobytu cizinců, který není podepřen konkrétními skutečnostmi či právní argumentací, nedostojí požadavkům projednatelného bodu (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Ani zdejší soud se proto těmito námitkami samostatně nezabýval

[23] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal existenci žádné právní otázky, která by svým významem přesahovala vlastní zájmy stěžovatele, jakož ani existenci pochybení městského soudu takové intenzity, které by mohlo vést k přijatelnosti kasační

stížnosti (srov. usnesení ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39). Napadený rozsudek koresponduje ustálené judikatuře, která dává odpověď na kasační a v konečném důsledku rovněž žalobní námitky. Nejvyšší správní soud se proto s hodnocením provedeným městským soudem plně ztotožnil a v podrobnostech na ně odkazuje. S ohledem na uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[24] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. prosince 2023

David Hipšr
předseda senátu